

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การขับเคลื่อน BGC Model ชมพู่เพชรสายรุ้ง	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล : นายยุทธนา เมืองเล็ก ประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมสวนชมพู่เพชรสายรุ้ง ตำบลหนองโสน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี	
วันที่บันทึกความรู้ : ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>ขั้นตอนในการจัดการความรู้</p> <p>๑. ดำเนินการทบทวนคำสั่งและแต่งตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ หลังจากนั้นจัดประชุมคณะทำงานจัดการความรู้และร่วมกันกำหนดเป้าหมายการจัดการความรู้ Knowledge Vision (KV) ในหัวข้อเรื่อง " การขับเคลื่อน BGC Model ชมพู่เพชรสายรุ้ง และจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการความรู้ของหน่วยงาน</p> <p>๒. รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลข้อมูลในเรื่อง BGC Model ชมพู่เพชรสายรุ้ง โดยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจากการถอดบทเรียนจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชมพู่เพชรสายรุ้งของจังหวัดเพชรบุรี</p> <p>๓. กำหนดประเด็น และเนื้อหารายละเอียดสำหรับการจัดทำเอกสารประกอบการนำเสนอในการจัดการความรู้</p> <p>๔. ทบทวนเรียบเรียงและปรับปรุงเนื้อหา พร้อมจัดทำเอกสารประกอบการจัดการความรู้</p> <p>๕. ดำเนินการจัดการความรู้ โดยใช้ระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นกลไกการทำงานหลัก โดยใช้เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (District Workshop : DW) ตามระบบส่งเสริมการเกษตร โดยมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในทุกะดับมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้</p>	<p>ข้อแนะนำ</p> <p>ในเรื่องของ BCG Model oyhoเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่และมีความเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆหน่วยงาน เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งภาคราชการและภาคเอกชน ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยการใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่ม การดำเนินการจัดการความรู้ควรจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน</p> <p>เอกสารอ้างอิง</p> <p>๑. แนวทางการจัดการความรู้สู่งานส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ.๒๕๖๖</p> <p>๒. เอกสารเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการเกษตร หัวข้อ สถานีการเรียนรู้เพื่องานส่งเสริมการเกษตร DOAE K-STATION เรื่องการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร</p> <p>๓. เอกสารความรู้ เรื่อง การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) กับการบริหารราชการสมัยใหม่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</p> <p>๔. คลังความรู้ NSTDA สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG</p>

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>จุดเน้นสำคัญที่ทำให้องค์ความรู้นั้นเกิดผลสำเร็จ สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี ได้ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ มีเป้าหมายปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ ๓ สูง ได้แก่ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และรายได้สูง ได้มีการบูรณาการทำงานร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชมพู่เพชรสายรุ้งภายในจังหวัด กับหน่วยงานสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชนหลายหน่วยงาน ในการร่วมกันด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม มีการดำเนินการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG เกิดการบูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง</p> <p>โดยมีเป้าหมายของการดำเนินการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ชมพู่เพชรสายรุ้ง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างมูลค่าของสินค้าชมพู่เพชรสายรุ้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี ๒. ส่งเสริมการผลิตชมพู่เพชรให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี ๓. ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชนอย่างน้อย ๒ จุด <p>สถานการณ์ชมพู่เพชรสายรุ้งของจังหวัดเพชรบุรี <u>สถานการณ์ด้านการผลิต</u> ในปี ๒๕๖๕ มีเนื้อที่ปลูกจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๒ ไร่ จำนวนผลผลิตรวม ๒๙๑ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ ๑,๓๘๘ กก./ไร่ ราคาผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ อยู่ที่กิโลกรัมละ ๑๓๐ บาท</p> <p><u>เกษตรกร</u> มีจำนวนเกษตรกรที่ปลูกทั้งสิ้น ๑๓๐ ครัวเรือน โดยมีกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน ๑ แปลง และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๓ กลุ่ม ที่อำเภอเมืองเพชรบุรี และมีเกษตรกรได้รับมาตรฐาน GAP จำนวน ๕ ราย พื้นที่ ๖.๖๓ ไร่</p>	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p><u>ศักยภาพ/จุดเด่น</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด เป็นสินค้า <p>อัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัด (สินค้า GI)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีความชำนาญในการเพาะปลูก <p><u>ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปัญหาโรค แมลง และการจัดการแปลง ๒. ความหวานของผลยังไม่สม่ำเสมอเท่ากันทุกผล ๓. การเก็บและบรรจุหีบห่อ ผลค่อนข้างง่าย <p>ถ้าขนส่งไปต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ</p> <p><u>แนวทางที่วางไว้ในการพัฒนา/แก้ไข</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต <p>ในการป้องกันโรคแมลง และการจัดการแมลง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าโดยการขอรับรอง <p>มาตรฐานการใช้สัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>(Geographical Indications : GI) บนบรรจุภัณฑ์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๓. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้โดดเด่นและเหมาะสมใน <p>การขนส่ง สำหรับการตลาด Online</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔. ส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยพัฒนาความหวาน <p>และการพัฒนาพันธุ์</p> <p>การขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ชมพู่เพชรสายรุ้ง ของจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) <p><u>ต้นทาง (เกษตรกร)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตให้แก่ <p>เกษตรกรผู้ปลูกชมพู่เพชรสายรุ้ง ด้วยการอบรม</p> <p>ถ่ายทอดความรู้ ทั้งในด้านของเทคโนโลยีการผลิต</p> <p>ตลาด Online ความรู้ด้าน SME การหาแหล่งเงินทุน</p> <p>และการจัดทำแปลงต้นแบบ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการการผลิตชมพู่เพชรสายรุ้ง <p>ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตชมพู่เพชรสายรุ้ง <p>(การจัดการดินปุ๋ย ระบบน้ำ และการบรรจุหีบห่อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการวิจัยและพัฒนาผลผลิตชมพู่ให้มีความ <p>หวานสม่ำเสมอ และการขยายผลการวิจัยไปสู่เกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการพัฒนาสายพันธุ์ชมพู่เพชรสายรุ้ง 	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>๓) มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกชมพูเพชรสายรุ้ง ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ชมพูเพชรสายรุ้ง และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกชมพูเพชรสายรุ้ง และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน</p> <p><u>กลางทาง (สถาบันเกษตรกรผู้ประกอบการ)</u></p> <p>๑) กระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้เทคโนโลยีการแปรรูปชมพูเพชรสายรุ้ง (ตากเกรด) เช่น เยลลี่ชมพู แยมชมพู ชมพูอบแห้ง เป็นต้น - มีการขยายพันธุ์กิ่งชมพูเพชรสายรุ้งเพื่ออนุรักษ์และเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น - มีการพัฒนาสวนชมพูเพชรสายรุ้งให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการสร้างรายได้ในชุมชน <p><u>ปลายทาง (อุตสาหกรรม)</u></p> <p>๑) ส่งเสริมให้มีตลาดค้าปลีก ค้าส่ง และ Online</p> <p>๒) มีการการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการบริโภคชมพูเพชรสายรุ้ง GI Road Show</p> <p>๓) มีช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๔) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ยืดอายุการเก็บรักษาให้นานขึ้นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๕) มีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์</p> <p>เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)</p> <p><u>ต้นทาง (เกษตรกร)</u></p> <p>๑) การจัดการวัสดุเหลือใช้จากการผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้ใบชมพูในการคลุมดิน ผลิตปุ๋ยหมัก และการบ่มดิน - มีการจัดการไม้ไผ่ที่หมักอายุ ใช้ทำฟืน รื้อกันพื้นที่ และขายคืนพ่อค้า <p><u>กลางทาง (สถาบันเกษตรกรผู้ประกอบการ) และ</u></p> <p><u>ปลายทาง (อุตสาหกรรม)</u></p> <p>๑) การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากใบและผลของชมพูเพชรสายรุ้ง - ทำภาชนะจากใบชมพู 	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) <u>ต้นทาง (เกษตรกร) , กลางทาง (สถาบันเกษตรกร</u> <u>ผู้ประกอบการ) และปลายทาง (อุตสาหกรรม)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการจัดการตามแนวทาง Zero Waste - ลดการเผาใบขมพู่ และไม้ผืนนั่งร้าน - ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช <p>แบบผสมผสานลดการใช้สารเคมี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนแมลงวันผลไม้เป็นหมันเพื่อลดการระบาดของแมลงวันผลไม้ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชหลักของขมพู่เพชรสายรุ้งในพื้นที่ <p>จากการดำเนินการขับเคลื่อน BCG Model ขมพู่เพชรสายรุ้ง ในด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) มีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาตรฐานการรับรองการผลิตต่างๆ การมีกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (SF, YSF) มาตรฐานสินค้า GI การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โลจิสติกส์ และแหล่งทุน และหน่วยงานที่สนับสนุน ได้แก่ หน่วยงานระดับพื้นที่ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ AIC จังหวัดเพชรบุรี และชกส. และจากการบูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางส่งผลให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรได้รับการรับรองใช้ตรา GI จำนวน ๒๐ ราย ๒) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเมนูอาหารจากผลขมพู่ตกเกรดสามารถเพิ่มช่องทางการตลาดได้ ๓) ผลผลิตของเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ๔) สวนขมพู่เพชรสายรุ้งของเกษตรกรส่วนหนึ่งมีชื่อเสียงในนามของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดเพชรบุรี ๕) การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการผลิต เช่น ใบขมพู่คลุมดิน สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ เช่น น้ำหมักจากผลขมพู่ ส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตลงจากเดิมได้ ๑๐ % 	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อเสนอแนะ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
<p>๖) การส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ ลดการใช้สารเคมี และการสนับสนุนแมลงวันผลไม้เป็นหมันเพื่อลดการระบาดของแมลงวันผลไม้ในพื้นที่ สามารถลดจำนวนปริมาณแมลงวันผลไม้ในแปลงชมพูเพชรสายรุ้งของเกษตรกรได้ ๒๒.๘๔ %</p>	
<p>ผู้บันทึกองค์ความรู้ : นางสาวพิมพ์ภัทสร กระจ่างวงษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ</p>	
<p>หน่วยงาน : สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี โทรศัพท์ ๐๓๒ - ๔๘๘๐๕๔</p>	